
חבר/ת המועצה הציבורית

הנדון: סיכום ישיבת המועצה הציבורית להנצחת החייל

מיום י"ז בחשוון התשע"ח 6.11.2017

השתתפו – חברי המועצה

פרופ' שלמה מור יוסף – יו"ר המועצה

אלי בן שם – יו"ר יל"ב

תמי שלח – יו"ר ארגון האלמנות ויתומי צה"ל

חיים איטקיס

יוסי ברנע

חווה ברעם ארביב

נאוה זיו אור

ד"ר רמזי חלבי

עמי יפרח

אהוד ליפשיץ

אילן מורנו

נחמה ענוים

שאול ציטיאט

פנינה צ'צ'יק מנקר

רחלי ציפר

אפרים רהב

יוסי שני

פרידה שניידרמן

ציון שריקי

לא השתתפו – התנצלו – חברי המועצה

ד"ר מתי אבני

שרה בוכמן אביב

מרקו ברקוביץ

שרית גומז

אלי טהר

אורלי נתיב

אמנון שרייבמן

משתתפים נוספים

אריה מועלם – סמנכ"ל וראש אגף משפחות הנצחה ומורשת.

גבאי יעקב – ס' ר' האגף וראש היחידה להנצחת החייל.

סיגל רקנטי, עו"ד – מנמ"ח משפטי בכיר למשפחות והנצחה.

סדר היום

- פתיחה.
- אירועי שנת ה-70 למדינה בנושא זיכרון ומורשת.
- שונות.

בראשית הישיבה אנו מבקשים להביע את תנחומינו למשפחתה של החברה רחל אשל ז"ל. אנו משתתפים בצערם ומעלים את זכרה בפורום זה.

אירועי שנת ה-70 למדינה:

להלן רעיונות החברים לאירועי שנת ה-70 למדינה בהיבט זיכרון הנופלים:

- צעדה ב"שביל ישראל" לכל אורכו בשילוב: מועצות מקומיות, תלמידים, משפחות שכולות, אלמנות ויתומים שיפקדו אתרי הנצחה לאורך השביל ובהם יסופרו סיפורי הנופלים.
- שביל מ"יד ושם" דרך "נצר אחרון" עד "היכל הזיכרון". סיפורי המלחמות.
- להתמקד בנופלים שנפלו לפני קום המדינה ולספר את סיפורם.
- להגיע לבני הנוער, בבתי הספר ולספר את סיפור הנופלים במלחמת העצמאות, מלחמה שבה נפל אחוז אחד שלם של היישוב היהודי. את הסיפור יכול לספר הלוחם עצמו.

- צעדה בני נוער, כיתות בתי הספר, מ"יד ושם" עד "היכל הזיכרון" והדלקת נר אישי לזכר בן משפחה.
- פעילות שנתית לכל אורך השנה בנושא מורשת מלחמות ישראל ומדינת ישראל. "לאמץ" חלל, ללמוד את סיפורו וביום הזיכרון להדליק נר על שמו. ללמד מה קרה לנו במדינה הזו ולאן הגענו.
- לחשוף את החיילים שלנו, שמשרתים היום בצה"ל, לסיפורי הלוחמים, להצדיע למגש הכסף. יש בסיסים קטנים בצה"ל שלא מתקיים בהם טקס יוה"ז.
- משפחות שכולות שמספרות על הבנים/בנות שנפלו. לא את סיפור נפילתם כי אם את סיפור חיי הילדים, עד האסון. מצד שני לשלוח תלמיד/תלמידה להורה השכול עם פרח "אני לומד בביה"ס של בנד/בתך...". המגע האישי, העיניים הדו צדדיות הם הדברים שמעוררים ומרגשים.
- מחויבות אישית של תלמידים לחללים שלא הונצחו בבתי הספר. לחבר את התלמידים להורי החלל במספר פגישות בניהם, להגיש למשפחות פרח.
- ההסתכלות צריכה להיות במספר ממדים: הזיכרון הקולקטיבי- באמצעות טקסים מרכזיים. מרוץ ה-70: סוג של מרוץ לפיד של גבורה, ייצוג כל שנה בתקומת ישראל בלפיד שבסופו של המרוץ אירוע גדול בהיכל הזיכרון. המרוץ צריך להביא את הסיפור הישראלי, שמכסה את כל המגזרים, צורות ההתיישבות, הגאוגרפיה, תנועות הנוער. תערוכה בירושלים שיהיו בה ספרי הנצחה של הנופלים, עבודות אומנות של החללים. אירוע שרשרת אנושית שתזכור את הנופלים. ניקיון ותחזוקה של בתי העלמין. אירועים שיקבלו תהודה ארצית תקשורתית בשילוב הקהילה.
- ציון הקשר היהודי דרוזי שנוצר עוד מלפני קום המדינה. קיום אירועים משותפים ברשויות יהודיות ודרוזיות שבשגרה משתפות פעולה בבתי יד לבנים שבהם. פעילות למלש"בים.
- להפגיש את תלמידי כתות י"א וי"ב עם משפחות שכולות שמספרות את סיפור בניהם.
- לחשוב על רעיון כלשהו בטקס הדלקת המשואות.
- "כיתה זוכרת חללי". כל כיתה תאמץ חלל.
- אמוץ אנדרטה-טיפול באתר, לימוד סיפור הנופלים.
- לנטוע השנה את יער הנופלים.
- פרויקט ארצי של מרוץ שיתחיל מסי ימים לפני יום הזיכרון ממספר מוקדים יעבור באנדרטאות של מלחמות ישראל יעבור אצל הדרוזים שם יתקיים אירוע. בכל מקום שיגיע המרוץ יצטרפו עוד בני נוער ואחרים, האירוע יסתיים בהיכל הזיכרון בטקס גדול.

אריה מועלם, סמנכ"ל ו' אגף משפחות, הנצחה ומורשת – הוקמה ועדה ארצית לאירועי שנת ה-70 והיא זו שמחליטה על האירועים. יצא מכתב של יו"ר המועצה הציבורית לשרה שעומדת בראש הוועדה שמבקש שבכל אירוע ממלכתי שיתקיים לא לשכוח את המחיר, לא לשכוח את הבנים ולא לשכוח את הנופלים. במשרד הביטחון הוקמה ועדה לאירועי שנת ה-70 והמכתב ישלח גם אליה. ביקשנו ממרכז ההסברה שהשנה אמירת ה"זיכור" תשודר מתוך היכל הזיכרון החוצה על רקע נרות הנופלים שיודלקו כולם.

סיכום:

הרעיונות יגובשו למסמך אחד ויועברו לוועדה הארצית לאירועי שנת ה-70.

שונות:

- התקבלה פניה של אמנית, שהעלתה בקשה ליישום מיזם חברתי לשנת ה-70. המיזם הוא: ייצור לב מקרמיקה בצבע אדום עליו נחקקות המילים "זוכרים אותך". העבודה תעשה על ידה בשילוב אנשים עם מוגבלויות בקהילה, ללא תמורה כספית. הגב' מבקשת את הגושפנקה למיזם ואת הסיוע בהנחת הלב על כל קבר וקבר.
כמו כן התקבלה פניית ארגון "נשמה" המבקשת לתרום את חלקה ובשנת הנפילה הראשונה לומר על כל נופל "קדיש", ללמוד מדרשיות ולפקוד קברים במקומות שאין משפחות.
עמדת היועמ"ש: זהה לגבי 2 הפניות: בתי העלמין הינם מקום ציבורי שהמדינה מנהלת אותם. הניהול הוא על פי כללים, שמעוגנים בתקנות ובחוק. לאפשר לאומן כזה או אחר לשים דבר מה על הקבר זו בעיה מורכבת. צריך לקבל את הסכמת המשפחות, דבר שאינו מעשי, חלקם כבר לא אתנו. הנושא מורכב ובכל מקרה מחייב הליך מסודר כגון, מכרז פומבי.
- טקס ממלכתי/טקס רשמי – טקסי המלחמות מוגדרים כטקסים רשמיים. ועדת שרים לטקסים וסמלים היא שקובעת האם טקס הוא ממלכתי או רשמי. בטקס רשמי צריך להיות נציג המדינה. זה יכול להיות חבר כנסת או נשיא המדינה או כל אישיות אחרת שהכנסת או הממשלה מחליטה. בטקס האחרון של מלחמת יום כיפור השתתף נשיא המדינה. בעקבות ה"רעש התקשורתי" שהיה קבע ראש הממשלה ונתן הנחיה למוזכיר הממשלה שבכל טקס רשמי ימונה שר שיגיע לטקס.
- מזכרת שר הביטחון – פורסמה מודעה בעתון לעניין מזכרת השר בנושא שנת ה-70 למדינה.

החבר ד"ר רמזי חלבי, מונה כחבר המועצה הציבורית למועצת אתרי הנצחה, פה אחד.

פרופ' שלמה מור יוסף
יו"ר המועצה הציבורית
להנצחת החייל